

CSURGÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ- TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA 2024-2029

BEVEZETŐ

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok és igények figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során. A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

1. HELYZETELEMZÉS

Csurgó közel 4500 lakosú kisváros Somogy megye délnyugati részén három tájegység – Belső-Somogy, a Zalai-dombság, és a Dráva vidék – találkozásánál. A települést közúton Nagykanizsa, Nagyatád illetve Barcs irányából érhetjük el, vasútállomása a Budapest-Gyékényes vonal mentén található.

A Belső-Somogyi dombság déli lankáin fekvő település történelme, az államalapítás idejére nyúlik vissza. Első okleveles említése a hagyomány szerint az 1019-es zalavári apátság alapítólevelében történik, amelyben a vásártartási joggal felruházott települések között szerepelt. E kiváltság ismeretében Csurgó már abban az időben központi szerepet töltött be a környéken.

A település az Árpád-kor elején királyi birtok volt egészen a templomos és a johannita lovagok megjelenéséig. A johannita rend Csurgót III. Béla 1193-as adománylevelében kapta birtokul. A lovagok három évszázadon át alakították a település életét. Az 1217 és 1226 között alapított rendházuk országos szinten számottevő volt, mivel egy ideig magyar-szlavón rendtartomány központjaként szolgált és mint, hiteleshely (loca credibilia) a jog és írásbeliség központi

funkcióját töltötte be a Dél-Dunántúli térségben. Ebből az időből származik a város legrégebbi műemléke a Szentlélek templom gótikus tornya, mely eredetileg egy erődítmény része volt.

A középkorban dinamikusan fejlődő településnek Luxemburgi Zsigmond 1405-ben mezővárosi rangot adományozott. A XVI. században a települést Zrínyi Miklós és Török Bálint felváltva birtokolta. Török Bálint felesége Pemfflinger Katalin az Óvárostól északra alakította ki „Magyarország legszebb virágoskertjét”.

A vidék Szigetvár eleste után került török kézre. A hódoltság követő időszakban, 1726-ban került a Festetics család tulajdonába. Új tulajdonosai birtokuk központjává tették. Festetics György 1792-ben megalapította a gimnáziumot, mellyel örökre beírta a város nevét a magyar művelődéstörténetbe.

A kezdeti években a gimnázium tanárai között tudhatta Csokonai Vitéz Mihályt, valamint Nagyváthy János volt az első iskola inspektora, akik nagyban hozzájárultak a Festetics birtok európai színvonalra emeléséhez. Eötvös József Csurgón alapította Somogy első tanítóképzőjét, amely 1869-től 1933-ig működött.

A város fejlődése a kiegyezés után gyorsult fel. Megépült a vasút, tejszövetkezet alakult, len-, és orsógyár létesült. Ebből az időből származik a városközpont képét meghatározó eklektikus épületek többsége. Sajnos Trianont követően határszélre került a település, mely meghatározta a további fejlődési lehetőségeket. 1950-ben hivatalosan is egyesült Alsokkal, 1989-ben nyerte vissza városi rangját. Majd 2013. január elsejétől ismét visszaszerezte a járási központ szerepét a térségben. A barátságos, bensőséges hangulatú város patinás középületei, múzeuma, a Református Gimnázium történelmi könyvtára, a 2016-ban létesült Történelmi Parkja, a Városi Uszoda és gyógyfürdője, a Csokonai Emlékhely, érintetlen természeti környezete – a közeli Duna-Dráva Nemzeti Park – maradandó élményeket nyújt az ide látogatóknak.

A 2025. január 1-jei adatok alapján a lakónépesség száma 4 460 fő. Ha 2020-as évhez (ahol a lakónépesség száma 4 528 fő volt) viszonyítjuk, 68 fővel csökkent a népesség, azonban ezen az időszakon belül hullámszerű volt a népesség számának változása (2021: 4 421 fő, 2022: 4 379 fő, 2023: 4 392 fő, 2024: 4 295 fő). A számok alapján az utóbbi egy évben nőtt a lakosságszám 165 fővel.

A munkanélküliségi adatokat vizsgálva megállapítható, hogy 2016 óta a nyilvántartott álláskereső aránya csökken az aktív népességben belül, a nyilvántartott álláskereső nemenkénti arányában az figyelhető meg, hogy a férfiak aránya csökken, a nők esetében emelkedő arányszámot látunk. Negatív tendencia viszont, hogy a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya növekszik.

Az önkormányzat fontos feladata olyan intézkedések meghozatala, környezet megteremtése, hogy a demográfiai folyamatok pozitív irányba mozduljanak el, a munkanélküliség tovább csökkenjen, illetve a munkanélküliségi ráta említett negatív tendenciája is megváltozzon.

2. A GAZDASÁGI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

1. A kormány gazdaságpolitikája

2. A Terület- és területfejlesztési operatív program (TOP)
3. Az Európai Unió által kínált pályázati lehetőségek a 2021-2027 közötti uniós ciklusban
4. Magyar Falu program
5. A Versenyképes Járások Program
6. A település gazdasági, természet- és társadalom földrajzi adottságai
7. Az önkormányzat vagyoni helyzete
8. A polgármester programja
9. A város intézményeinek javaslatai, jövőbeli tervei

2.1 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGPOLITIKAI CÉLJAI, FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

A gazdasági program jelenlegi irányvonalát a 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Uniói forrás felhasználása határozza meg. A jelenlegi programozási időszakban fontos szerepet kap a gazdaságfejlesztés, az infrastruktúrafejlesztés, a fenntartható városfejlesztés, a klímaváltozás elleni küzdelem, a felzárkóztatás, valamint az egészségmegőrzési programok és a turisztikai fejlesztések.

A jelenleg folyamatban lévő pályázataink:

- Kossuth utca 1. cím alatt található épület felújítása: A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz TOP_PLUSZ-3.3.2-21 „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztés” felhívásban támogatott, TOP_PLUSZ-3.3.2-21-SO1-2022-00004 azonosító számú, „Gyermejjóléti – és szociális alapszolgáltatás fejlesztés Csurgón” című, Csurgó Város Önkormányzata kedvezményezett projektjének célja a 8840 Csurgó, Kossuth utca 1. cím alatt található épület felújítása. Az ingatlanban két intézmény működik, a Csurgói Napsugár Szociális Intézmény és a Csurgó Járási Család – és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat. A Napsugár Szociális Intézmény számos fogyatékkal élő mindennapjainak megsegítését látja el. Szolgáltatásaival, a gondozottak fizikai, mentális, szociális és kulturális szükségleteinek minél teljesebb kielégítésével az intézmény hozzájárul a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének lehetőségéhez. A Csurgói Járási Család – és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat család – és gyermejjóléti szolgáltatást nyújt, helyettes szülői hálózatot működtet és jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban működik közre. A két intézményt magában foglaló ingatlanon az 1900-as évek elején történt építése óta még nem végeztek energetikai korszerűsítést, így meglehetősen elavult, fenntartása igen költséges az önkormányzat számára. A projekt keretében utólagos külső homlokzati hőszigetelés felhelyezése, nyílászárócseré, fűtőkorszerűsítés, napelemes rendszer telepítése, belső felújítás és akadálymentesítés valósul meg. A 300,00 millió forint európai uniós támogatás segítségével a felújított ingatlan jobb energetikai paraméterekkel fog rendelkezni, mely jelentős csökkenést jelent az üzemeltetési költségek és a környezeti terhelés tekintetében.
- új bölcsőde építése: A projekt keretében új telephely létesítésével történő bölcsődei férőhelybővítés valósul meg. Jelenleg Csurgón egy csoporttal, 12 fővel működik bölcsőde, mely szolgáltatás biztosításához az épületet a Pályázó bérli. A Pályázó nem rendelkezik az intézmény/szolgáltatás létesítéséhez szükséges épülettel. Az ellátási

területen belüli települések (Csurgónagymarton, Szentá, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Somogycsicsó, Somogybükkösd) egyikén sem működik bölcsődei ellátás, Csurgó Város Önkormányzata oldja meg ezen települések ellátását is. Mind a férőhely hiányában a bölcsődei intézménybe fel nem vett gyermekek száma, mint az óvodai nevelésben részesülő 3 éven aluli gyermekek száma, mind a beköltözők számával becsült férőhely igény jelentősen nőtt az elmúlt években. Csurgó város ellátási területén a meglévő bölcsődei szolgáltatás infrastrukturális és kihasználtsági helyzetének pontos ismeretében, a fejlesztési szükséglet, igény azonosítása megtörtént, mely alapján Csurgó Város Önkormányzata saját tulajdonú, 26 férőhelyes bölcsőde kialakításának szükségességéről döntött pályázati támogatás finanszírozásával. RRF-1.1.2-21-2022-00038 azonosító számú Demográfia és köznevelés Bölcsődei nevelés fejlesztése tárgyú, Új bölcsőde építése Csurgón című projekt keretében megvalósuló építési beruházás kivitelezése a Csurgó Város Önkormányzata tulajdonában álló egy darab ingatlanon (Csurgó belterület 1006 hrsz.). A beruházás egy újépítésű, kettő csoportszobás bölcsőde rendeltetésű épület kivitelezésére irányul. Az épület kettő csoportszobából és az ezeket kiszolgáló egyéb helyiségekből (szélfogó, közlekedők, öltöző-átadók, gyerek mosdó, mozgásfejlesztő szoba, vezetői iroda, teakonyha/nevelői szoba, mosdó előtér, személyzeti wc, öltöző, takarító szertár, gépészeti helyiség, akadálymentes mosdó, játszókert, mosoda, fehér mosogató, melegítő-és tejkonyha, hulladékártoló) áll, az épület összes hasznos alapterülete: 306,61 m², valamint a teraszok és fedett előterek 60,25 m².

- Csurgó, az élhető település projekt: a projekt három célterületet takar: vízgazdálkodási beavatkozások; zöldinfrastruktúra fejlesztése, közösségi, kulturális, sportolási infrastruktúra fejlesztése: A) Települési kékinfrastruktúra fejlesztése (vízgazdálkodási beavatkozások), III. Belterületet veszélyeztető vízfolyások/állóvizek lokális vízkár elhárítási fejlesztései természetközeli megoldások alkalmazásával (belterületen áthúzódó vízfolyások és csatornák, valamint a belterületről elvezetett csapadékvizeket befogadó vízfolyások/állóvizek és belvízelvezető csatornák)” tevékenységhez kapcsolódóan Csurgó Város Önkormányzatának célja a település két utcájában az árokrendszer építése, fejlesztése: a Kert utcában burkolt árok építésére kerül sor 165 folyóméter hosszúságban, melynek eredményeként kiselemes mederburkolat és kapubehajtók épülnek meg. A Bódis Mózes utca északi szakaszán burkolt árok épül 615 folyóméteren, valamint zárt csapadékcsonna is épül 45 méteren. Az utca déli szakaszán pedig burkolt árok épül 163 folyóméter hosszúságban. A fejlesztés eredményeként kiselemes mederburkolatok, DN400 zárt csatorna és kapubehajtók épülnek meg. B) Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése, I. Önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság tulajdonú, közhasználatú zöldterületek és zöldfelületek rekonstrukciója, kialakítása, építése: a város területén zöldfelületek, zöldinfrastruktúra fejlesztése. Hunyadi utcában fásítás, Széchenyi téren cserjék és utcabútorok cseréje, Csokonai utcában, Petőfi téren és Rákóczi utcában cserjék ültetése, Alkotmány utcában örökzöldek telepítése, Arany János utcában parkosítás, 4 játszótérhez kapcsolódóan fásítás, cserjék ültetése és utcabútorok cseréje, hirdetőtáblák, padok, virágládák, szemétyűjtők kihelyezése. C) Községi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések II. Községi célú fejlesztések b) Többségi önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság vagy állami tulajdonban lévő építmény korszerűsítése, átalakítása,

bővítése, indokolt esetben új építése közösségi céllal: Történelmi emlékpark és Sportcsarnok infrastrukturális fejlesztése, rekonstrukciója, korszerűsítése.

- Csurgói szálloda fejlesztése: Az előző önkormányzati ciklus gazdasági programja is kiemelt célként határozta meg az élményfürdő és a szálloda építés sikeres befejezését, kiemelve, hogy ez nemcsak a város, hanem az egész térség legjelentősebb turisztikai attrakciója lenne. A Képviselő-testület 175/2025.(X.30.) KT határozatában a kivitelezővel kötött vállalkozási szerződés 9. számú módosítását hagyta jóvá, melyben a kivitelezési munkák teljesítési határideje 2026. január 31-ére módosul. A befejezéshez kiegészítő pályázati támogatásra lenne szükség.
- Humán fejlesztések megvalósítása a Csurgói Járásban: a projekt konzorciumban valósul meg, konzorciumvezető: Csurgó Város Önkormányzata, konzorciumi tagok: Csurgó Járási Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat; Csurgói Napsugár Szociális Intézmény; Csurgói Városi Szociális Intézmény; Csurgói Kulturális Turisztikai és Sport Egyesület. A megvalósítandó tevékenységek konzorciumvezetőre és a konzorciumi tagokra bontva:

Csurgó Város Önkormányzata: ifjúsági programok; sport programok; pénzügyi tudatosság fejlesztése; digitális kompetenciafejlesztés; kerékpáros közlekedést népszerűsítő programok; SNI-s gyermekek fejlesztése; mentális egészségfejlesztés; szexuális felvilágosító programok; szerhasználatot megelőző programok; balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás képzés; egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése; életmódváltó programok; anyák egészségtudatos magatartását támogató programok.

Csurgó Járási Család – és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat: szupervízió; mindennapi feszültségeink hatékony kezelése; szülők számára szülőket felkészítő programok; karriertanácsadás, pályaorientáció; tematikus nyári tábor; korrepetálás; iskolai segítő közösségi tevékenységének támogatása; kirándulás hátrányos helyzetű gyermekeknek; közösségfejlesztő program gyermekek és családtagjaik részére; Dévény-torna. Csurgói Napsugár Szociális Intézmény: kreatív foglalkozások; szabadidős, rekreációs programok; információs napok.

Csurgói Városi Szociális Intézmény: demencia Klub; digitális kompetenciafejlesztés; közösségi programok a kognitív zavarok kialakulását elősegítő tényezők feltárására (kulturális intézmény bevonásával); érzékenyítő programok.

Csurgói Kulturális Turisztikai és Sport Egyesület: ifjúsági programok megvalósítása.

- Külterületi útfelújítás Csurgón: benyújtás időpontja: 2025.03.18., A projekt teljes költsége: 155 805 716 forint, igényelt támogatás: 148 368 617 forint, önerő: 7 437 099 forint, az önkormányzat a pályázat keretén belül a 2213, a 2300, a 2334, a 2521 és a 2562 helyrajzi számú külterületi utakat tervezi felújítani. A projekt során a legrosszabb állapotú külterületi útszakaszok rekonstrukciója történhet meg. A tervek alapján egyes szakaszok betonos borítást, míg másik szakaszok zúzottköves borítást kapnak. A tervezett szakasz hossza 2,1 km.

A fejlesztési források között új irányként a vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének

biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indít. A Program kiemelt célja, hogy a járások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködések, megteremtse a párbeszédet a járások települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg. Ez a program az eddigi településközpontú fejlesztés helyett a térségi együttműködésre irányuló fejlesztéseket helyezi előtérbe. A csurgói járásra ebben az évben 250 millió forintos keret jut. Fejlesztési igényt legalább három települést érintő fejlesztés támogatása céljából legalább három települési önkormányzat együtt vagy jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás nyújthat be. Csurgó Város az alábbiakra nyújtott be előzetes igényt:

- térségi szerepkörben eljárva a Csurgó és Környéke Egészségügyi Társulás által fenntartott Csurgói Járóbeteg Szakellátó Központ működtetéséhez szükséges önkormányzati hozzájárulás kiváltása; Csurgó Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Csurgói Napsugár Szociális Intézmény normatív állami támogatással és saját működési bevétellel nem fedezett költségeinek megtérítése- önkormányzati hozzájárulás kiváltása; Csurgó Kistérség Többcélú Társulása turisztikai attrakcióinak digitalizálása- új weboldal létrehozása, ahol a csurgói járás településeinek értékei jelennének meg
- bölcsődei eszközbeszerzés
- járdafelújítás hozzávetőlegesen 450 m szakaszon
- a közétkeztetést biztosító városi konyha eszközbeszerzés
- kommunális eszközállomány bővítése- fűnyíró traktor beszerzése
- Iharosberény Község Önkormányzata által benyújtott támogatási igény részeként az önkormányzatunk, mint konzorciumi partner az alábbi célokat fogalmazta meg: informatikai eszközök beszerzése, urnafal bővítése a központi temetőben, közösségi ház akadálymentesítési munkái költségeinek megtérítése; Somogyudvarhely Község Önkormányzata által benyújtott támogatási igény részeként az önkormányzatunk, mint konzorciumi partner az alábbi célt fogalmazta meg: elektromos kerékpár beszerzése a Városi Szociális Intézmény részére

3. CSURGÓ VÁROS PÉNZÜGYI HELYZETE

A 2014. évben történt konszolidáció után a város pénzügyi helyzete stabilizálódott, a hitel állománya megszűnt. Az adósságállomány 2015 évtől ismét növekedésnek indult, 2024 októberében megközelítette a konszolidáció előtti szintet. Az elmúlt ciklus lehetőséget adott számos uniós és hazai pályázat sikeres megvalósítására (Történelmi Park, Sótonyi László Sportcsarnok, Uszoda és élményfürdő I., II., III., IV. ütem, Szociális Intézmény felújítása). Ezen pályázatok segítségével több milliárd forinttal nőtt a város ingatlanvagyon. Ezek a fejlesztések többségében 100%-ban vissza nem térítendő támogatások voltak, néhány esetben azonban szükséges volt 5-10 %-os saját forrást biztosítani. Az elmúlt évek építőipari árrobbanásának következtében azonban több fejlesztés esetében szükségessé vált plusz források

bevonása a sikeres projektbefejezését illetően. Ennek következtében vált szükségessé a közel 400 millió forintos hitelfelvétel (Uszoda és Élményfürdőfejlesztés).

A város pénzügyi helyzetét illetően, a 2025 esztendőre elfogadott költségvetési rendelete az irányadó.

1. 2011 óta az állam lépéseket tett az eladósodás megfékezésére, bevezette, majd folyamatosan szigorította a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV törvényt (továbbiakban: stab. tv.). A jelenleg hatályos rendelkezések szerint az önkormányzatok működési célra kizárólag naptári éven belül lejáró (azaz azon túl meg sem hosszabbítható!) futamidejű hitelt vehetnek fel. A fejlesztési hitelek felvételi lehetősége is korlátozott, és néhány kivételtől eltekintve egyedi kormányzati engedélyhez kötött. Az önkormányzatok a költségvetési rendeletükben kizárólag olyan összegű hiányt tervezhetnek, melyet előző évi (évekbeli) maradványból, vagy engedélyezett (illetve engedély iránti kérelemre nem kötelezett, adatszolgáltatott) fejlesztési hitel(ek)ből biztosítani tudnak. A betervezett 430 900 887 forint finanszírozási bevételből 400 900 887 forintot az előző évi pénzmaradvány felhasználása fed le. A pénzmaradvány nem előző évi költségvetési többletből (azaz szabadon felhasználható tételekből) származik, hanem kötelezettségvállalással terhelt pénzüsszegek áthozatala történt, melyek a 2024-es évben nem kerültek felhasználásra. 2020. január 01. hatállyal a Képviselő-testület Csurgó Város közigazgatási területén idegenforgalmi adó bevezetéséről döntött. 2025 évre 1 millió forint bevétellel terveztünk e jogcímen. 2024 évben az iparüzési adóból 237 millió forint folyt be. Decemberben megkezdődött a kintlévőségek behajtása mind az IPA, mind a vagyoni adók területén. A 2025-ös évre 300 millió forint összegű helyi adóbevétellel terveztünk. A későbbiek folyamán javasolt a vagyoni adók jelenlegi mértékének felülvizsgálata, természetesen nem a radikális adómérték emelés okán, csupán áttekinteni figyelembe véve annak gazdasági és társadalmi hatásait. Tájékoztató jelleggel: jelenleg Csurgón az építményadó mértéke 400 Ft/m², ezen adótípus maximális mértéke -1990. évi C. törvény a helyi adókról- 2025-ben 2950 Ft/m². A meglévő adónem mértékének emelésére évfordulóval van lehetőség, tehát mostantól számítva legkorábban 2026.01.01.-től állapíthat meg fizetési kötelezettséget a Képviselő-testület.
2. A települési támogatásokra, egyéb szociális juttatásokra 24 618 000 forint állami forrás lett megállapítva. Ebből fedezhetők a szociális feladatok (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása) ellátásából keletkező normatívan felüli működési hiányok, közfoglalkoztatási feladatok egyéb állami támogatással nem fedezett része, az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának szociális alapon történő egyedi mérséklése vagy elengedése, az önkormányzati helyi hatáskörű pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtása, valamint az állampolgárok lakáshoz jutásának települési önkormányzatok általi, szociális alapon történő támogatása kapcsán felmerülő kiadások.
3. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2013. január 1.-től érvényes rendelkezései, illetve az egyéb jogszabályi rendelkezések (hatályon kívül került jogszabályok) megváltoztatták 2013. második félévtől (!) Csurgó Város Önkormányzat által fenntartott intézmények körét. Létrejött a Csurgó Központú Szociális és Gyermekjóléti Társulás, illetve a Csurgói Óvodai Intézményfenntartó Társulás, előbbi a Csurgói Városi Szociális Intézmény, utóbbi pedig a Csurgói Városi

Óvodák irányítószervévé lépett elő. Mindkét társulás önálló jogi személyiséggel bír, adószámmal rendelkező költségvetési szerv, önálló költségvetési határozattal, és felette önálló döntési jogkörrel. A fenntartott intézmények költségvetése a létrehozott társulások költségvetéseibe épült és épül bele. A társulások döntéshozó szervei a tagi önkormányzatok által delegált polgármesterek alkotta társulási tanácsok. A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a társulásokat az általuk, illetve a fenntartott intézményük által ellátott kötelező önkormányzati feladatok címen a központi költségvetésből megillető központi támogatásokat a székhely szerinti önkormányzat igényli le és adja át a társulás részére. A rendelkezés értelmében Csurgó Város Önkormányzata hívja le az említett két társulás, valamint a Csurgói Kistérségi Többcélú Társulás központi költségvetési támogatásait. Bevételeként az állami, működési támogatások közt jelennek meg a város költségvetésében, kiadásként pedig a működési célú támogatásértéktű kiadások előirányzataiba kerültek betervezésre.

4. A korábbi időszakban Csurgó Város Önkormányzata által fenntartott két intézmény (Csurgói Városi Óvodák, Csurgói Városi Szociális Intézmény) évek óta működési hiánnyal küszködik. A társult formában történő feladatellátás gazdasági előnye az emelt összegű, ösztönző állami normatíva, azonban a működéshez Csurgó Város Önkormányzatának így is hozzá kell járulnia. A Csurgói Városi Óvodák működtetéséhez Csurgó a saját költségvetése terhére - az állami normatíván felül - 27 877 013 forint összegben biztosít forrást.
5. A Csurgói Városi Szociális Intézmény működtetéséhez az egyes tagi önkormányzatok a hiányt generáló feladatok esetében, ellátotti létszám arányában járulnak hozzá. Csurgó Város Önkormányzatát érintő rész: 37 745 490 forint (plusz a leigényelt és átadott normatív támogatás). A Csurgói Kistérségi Többcélú Társulás felé fizetendő 2025. évi hozzájárulás mértéke: 4 620 500 Ft.
6. 2017 évtől a konyhai feladatokat a Csurgói Városgazdálkodási Kft. látja el, így a személyi állomány is a Kft.-hez került, továbbá a konyha üzemeltetésével kapcsolatos kiadások is a céget terhelik. Az Önkormányzat ehhez forrást a készételek megvásárlásáért fizetett díjakkal biztosít.

Összességében elmondható, hogy a város költségvetése nagyon feszített. A széles intézményrendszere és a két kft.-je (Sportcsarnok Kft, Városgazdálkodási Kft.) és azok finanszírozása és likviditása egyre komolyabb pénzügyi kihívást jelent a városnak. Továbbra is a város szervezetrendszerével együtt a legnagyobb foglalkoztató. A vállalkozások szerény száma, tőkeerősségük és jövedelmezőségük következtében a helyi adók mértéke költségvetési főösszegünk 13%-t éri el. Ez nagymértékben meghatározza és behatárolja fejlesztési lehetőségeinket is. A feladatalapú finanszírozás - mely nem mindig követte a minimálbér és a garantált bérminimum nagymértékű növekedését - következtében, szinte valamennyi intézményünk alulfinanszírozott.

3.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI KÖLTSÉGVETÉS KIADÁSAI ÉS BEVÉTELEI

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt 5 évben az alábbiak jellemezték:

1. Az önkormányzat a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást vett igénybe (REKI)
2. Fejlesztési hitel felvételére került sor
3. Folyószámla hitel felvételére került sor

Az önkormányzat legnagyobb **kiadásai** az alábbi tételekből tevődött össze:

1. Személyi jellegű kiadások
2. Működési költségek
3. Átadott pénzeszközök
4. Támogatások
5. Fejlesztések (pályázati támogatás+pályázati önerő)

Az előttünk álló ciklusban a kiadások szinte mindegyik tétel esteében növekedni fognak.

Az önkormányzat legnagyobb **bevételei** az alábbi tételekből tevődött össze:

1. Állami normatív bevételek
2. Egyéb állami működési támogatások
3. Helyi adók
4. Lakás és bérleti díjak
5. Ingatlanok, területek értékesítése
6. Pályázati források
7. A kft- által generált bevételek

4. A GAZDASÁI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők:

1. Pályázati források figyelése, igénylése, sikeres megszerzése
2. Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének
3. Közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
4. Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
5. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
6. A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira (térsg, közműszolgáltató cégek,

vízügyi- és természetvédelmi beruházások, stb.), gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára is vonzó legyen.

5. MEGVALÓSÍTANDÓ ELKÉPZELÉSEK, FELADATOK

Csurgó Város Önkormányzatának a város és a térségfejlesztésében is meghatározó szerepet kell vállalnia.

A város fejlődése érdekében mind a hazai, mind az uniós források nyújtotta lehetőségeket maximálisan ki kell használni. Ezekhez a fejlesztésekhez szükséges önerőt biztosítani kell.

A közfoglalkoztatás által nyújtott lehetőségekkel élve a kötelezően ellátandó feladatok (pl. település tisztántartása, utak karbantartása) maximális végrehajtása elengedhetetlen, ezzel is csökkentve a költségvetési kiadásokat.

A város és a térség turisztikai vonzerejének javítása.

A jelenlegi intézményrendszerünk hatékony üzemeltetésén és fejlesztésén túlmenően, a jelenlegi elnyert pályázataink sikeres megvalósítás mellett, ebben a ciklusban a Gazdasági programunkat három pillér köré kívánjuk felépíteni:

1. Gazdaságfejlesztés az önkormányzat rendelkezésére álló eszközeinek a kiaknázásával (Ipari Park, munkahelyteremtés, idegenforgalom, stb..)
2. Infrastruktúrafejlesztés (utak, járdák, közművek további építése és ütemes felújítása)
3. Szociális Intézményrendszerünk fejlesztése

Az előző önkormányzati ciklus gazdasági programja is pillérként tekintett egy bentlakásos idősok otthonának kialakítására. Ennek érdekében a Képviselő-testület 80/2020. (IX.24.) KT. határozatában a Csurgói Református Egyházközség részére az az otthon kialakítása és működtetése céljából ingyenes használatba adta a Csurgó 989/188 hrsz-ú ingatlanból a megvalósításhoz szükséges területrészt. A megvalósítás továbbra is kiemelt cél.

Az elmúlt időszakban elfogadásra került hazánk Klímastratégiája. Ezzel összhangban az önkormányzatnak szem előtt kell tartania az itt foglaltakat és a Stratégiához való illeszkedési lehetőségeket. A városnak szorgalmaznia kell a működése és minden egyes fejlesztése alkalmával környezetünk terhelésének a csökkentését és minél nagyobb mértékben növelni az alternatív energia felhasználásának arányát. Ezzel az uniós alapelveknek és vállalásoknak is eleget tudunk tenni, illetve hozzájárulhatunk az országos átlag javításához is. Ezen túl tovább csökkenthetjük a fosszilis tüzelőanyag fogyasztását, valamint önkormányzati és intézményi szinten is megtakarításokat érhetünk el.

5.1. A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉNEK ALAPELVEI

Csurgó Város rendezési tervét a település széles nyilvánosságának a bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek

valósulhassanak meg, amelyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják.

Ezek a következők:

1. A lakónépesség emelkedésének elősegítése
2. Munkahelyteremtés
3. Intézményi rendszer modernizálása, fejlesztése
4. Turisztikai attrakciók kialakítása és népszerűsítése
5. A település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel
6. A térségi kapcsolatok erősítése (hazai és nemzetközi)
7. Az építészeti arculat és a meglévő építészeti értékek megőrzése
8. A természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása
9. A környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, a Klímastratégiához való illeszkedése
10. Egészségmegőrzést támogató, közterületi fejlesztések

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, az önkormányzati vagyon minőségének javítása. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia, melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, az intézményeket (a nem önkormányzati fenntartásúakat is), a vállalkozásokat, az önszerveződő közösségeket és az egyházakat.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat.

Az elkövetkezendő években jelentős pályázati források nyílnak meg, ezért is fontos, hogy a településfejlesztésnek továbbra is meghatározó eleme kell, legyen a pályázati tevékenység.

Ennek érdekében

1. Fontos a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése
2. Amennyiben szükséges, a sikeres pályázat reményében megfelelő szakértelemmel rendelkező személyt kell keresni és megbízni
3. A pályázatokhoz megfelelő önerőt kell biztosítani.

5.2. IDEGENFORGALOM, TURIZMUS

Csurgó Város Önkormányzata az elmúlt ciklusban kijelölt egy irányt, amely mentén a helyi gazdaságot erősíteni, a munkanélküliséget csökkenteni szerette volna. Tette ezt úgy, hogy ismerte a város és térségének adottságait, lehetőségeit és korlátait is. Ez az irány a sport és a turizmus. Ennek eredményeként az elmúlt időszakban városunk több sikeres fejlesztést valósított meg, amely a sport, a turizmus és az idegenforgalom fellendítését segíti elő. A gazdasági program már korábban kitért arra, hogy az előző önkormányzati ciklus gazdasági programja is kiemelt célként határozta meg az élményfürdő és a szálloda építés sikeres befejezését, kiemelve, hogy ez nemcsak a város, hanem az egész térség legjelentősebb turisztikai attrakciója lenne. Ebben ciklusban az önkormányzat sport és turisztikai célú fejlesztéseit az alábbiak szerint tervezi megvalósítani.

Tervezett fejlesztések:

1. Sótonyi László Sportcsarnok, Uszoda és élményfürdő V. ütemének megépítése
2. Kerékpárutak építése
3. A Múzeum "*első iskola*" épületének felújítása és a helytörténeti gyűjtemény bővítése
4. Csurgói szabadtéri színpad – nyílt kulturális tér fejlesztése
5. Zis-tó fejlesztés
6. A Sportturizmus további fejlesztése
7. A testvérvárosi kapcsolatok további erősítése
8. A határon átnyúló (horvát) kapcsolataink további élénkítése
9. Fesztiváljaink, rendezvényeink és programjaink további fejlesztése
10. Egészségmegőrzést támogató fejlesztések generálása

5.3. ADÓPOLITIKA

Az önkormányzat különösen fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire is.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy: Az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adó bejelentési kötelezettségének teljesítését. Továbbra is kiemelt cél az adóhátralékok mielőbbi beszedése. Biztosítani kell az indokolatlan mentességek és aránytalanságok megszüntetésével a közteherhivest.

5.4. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT

A város önkormányzatának közigazgatási feladatainak ellátását a Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal végzi. A Közös Önkormányzati Hivatal központja Csurgó. 2025. január 1-jétől három település (Csurgó, Somogyecsisó, Csurgónagymarton) ügyintézője valósul meg. A minőségi feladat ellátása érdekében szükséges a munkavégzés eszközeinek folyamatos karbantartása, fejlesztése. A legfontosabb feladat a szakmai elvárásoknak megfelelő humán infrastruktúra biztosítása.

A feladatok maradéktalan ellátása érdekében szükséges a folyamatos fejlesztéseket végrehajtani.

Legfontosabb feladatok:

1. Közös Önkormányzati Hivatal épületének folyamatos karbantartása, szükséges felújítások elvégzése
2. Ügyfélbarát ügyintézés biztosítása
3. Dolgozók továbbképzése

4. A tárgyi eszközök, berendezések, informatikai rendszer folyamatos karbantartása, fejlesztése, modernizálása
5. Elektronikus ügyintézés elősegítése

5.5. KÖZNEVELÉS

Csurgó diákváros, 1792-ben Festetics György gróf alapította Somogy első iskoláját, amely jelenleg is működik.

Csurgón az utolsó 10 évben a születések száma csökkent, a fiatalok elvándorlása növekedett. Ennek ellenére a településen továbbra is működik két középiskola és két általános iskola. Ezen kívül három tagóvoda és egy bölcsőde van a településen. Az iskolák a következők:

Kolping Nagyváthy János Technikum, Szakgimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium. Az intézmény fenntartója a Kolping Alapítvány. Jelenleg 323 diák tanul az intézményben. 32 fős tanári testülettel és 2 óraadóval dolgoznak.

Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium Az intézmény fenntartója a Somogyi Református Egyházmegye. Jelenleg 274 diák tanul az iskolában, 32 tanárral és 4 óraadóval dolgoznak.

Eötvös József Sportiskolai Általános Iskola. Az általános iskolák működtetése a [Klebensberg Intézményfenntartó Központ](#) (KLIK) feladata Csurgón. A feladatellátás mellett a vagyonkezelés is átkerült a KLIK szervezetéhez. Jelenleg 248 diák tanul, 23 tanárral dolgoznak.

Az Eötvös Általános Iskola tagintézménye a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola. Jelenleg 113 diák tanul az intézményben 12 tanárral és 2 fő óraadóval dolgoznak.

A két általános iskola épületei a város tulajdonában vannak. A Kolping Nagyváthy János Katolikus Középiskola épületei a Kolping Alapítvány tulajdonába kerültek, a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tulajdonosi jogait a Somogyi Református Egyházmegye gyakorolja.

Az önkormányzat feladatai az elkövetkezendő 5 évben:

1. Pénzügyi lehetőségeihez mérten a tulajdonában lévő épületek fejlesztése, modernizálása és állagmegóvása. Mindamellet fontos leszögezni, hogy első körben a saját tulajdonú és fenntartású intézmények élveznek előnyt e tekintetben.
2. Pályázatokhoz szakmai, anyagi segítségnyújtás a lehetőségeihez mérten
3. Kapcsolattartás a fenntartókkal
4. Közös, fejlődést segítő projektek generálása, elősegítése

Az óvodai feladatokat a **Csurgói Óvodai Intézményfenntartó Társulás** látja el. A 3 tagóvodában jelenleg összesen 140 az óvodások létszáma. Sajnos a következő években a gyermeklétszám folyamatos csökkenése várható.

Az önkormányzat feladatai az elkövetkezendő 5 évben:

1. A közelmúltban a Hétszínvirág és a Mesevár tagóvoda épületeinek felújítása, udvarának megújítása, eszközellátottságuk fejlesztése, modernizálása megtörtént. Jelenleg a Mókuskert óvoda megújításának tervezése folyik. A 2025. évben a legszükségesebb festési és parkettafelújítási munkák megtörténtek, 2026. évben a Mókuskert óvoda tetőfelújítása valósul meg.
2. Pályázatokban való részvétel támogatása és segítségnyújtás a lehetőségeihez mérten
3. Gyermeklétszámot növelő intézkedések támogatása
4. A kulturális- és sportlétesítmények ingyenes vagy kedvezményes használatának biztosítása minden csurgón élő vagy tanuló iskolás és óvodás gyermek részére. A Csurgó kártyával további kedvezmények biztosítására törekvő intézkedések indítása.

Az önkormányzatnak folyamatosan kapcsolatban kell lennie az intézményekkel, támogatnia kell a fejlesztéseket, hogy a későbbiekben még magasabb színvonalon tudják ellátni a feladataikat.

5.6 EGÉSZSÉGÜGY, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

Csurgó és Környéke Egészségügyi Társulás működtetésében a járó beteg-szakellátó központ magas színvonalú szolgáltatást nyújt a város és a térség lakosságának. Jelenleg az Intézményben 18 szakellátást nyújtanak a jelenlegi engedélyek alapján 200 szakorvosi órában. A Társulási Tanács 7/2025. (III.4) számú határozatában döntött a szakorvosi óraszám emeléséről 204 órára, melyet az egészségügyi szakigazgatási szervnek még jóvá kell hagynia. Ezzel lehetőség nyílik az adósságrendezésben (lejárt határidejű szállítói tartozások állami támogatásból történő rendezése) történő részvételre. A településen elérhető a védőnői szolgálat (már állami fenntartásban), fogorvosi szakrendelés, háziorvosi szolgálat, járóbeteg-szakrendelés. Arra törekszik a képviselő-testület, hogy a szociális- és egészségügyi ellátást végző intézmények és személyek folyamatosan együttműködjenek egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében (EFI Iroda, Szív egyesület). A város támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak. A gazdasági program tartalmaz továbbá kardiofitness-, sport-és tanösvény, valamint rehabilitációs sétány kialakítására irányuló elképzelést.

5.7 SZOCIÁLIS HELYZET

Az Önkormányzat Képviselő-testülete ebben a ciklusban hangsúlyosabban szeretne fókuszálni a szociális ágazatra.

A 2024-29 közötti ciklusban egy uniós pályázat segítségével sikerült felújítani a Basakuti utcai épületet, ahol korszerű, modern, az igényeknek megfelelő intézmény várja az időseket. Az előző ciklusban tervben volt a szociális intézmény Arany János utcai Alsoki épületének felújítása, modernizációja, erre forrást nem sikerült találni, kisebb fűtőkorszerűsítés valósult meg. A bentlakásos idősek otthonának megvalósítására a gazdasági program már korábban kitért.

A gazdasági program folyamatban lévő pályázatokat tartalmazó fejezete kitért arra, hogy a Csurgói Napsugár Szociális Intézménynek és a Csurgó Járási Család – és Gyermejjóléti Központ és Szolgálatnak helyt adó ingatlan megújul.

5.8 GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat:

1. Évente felülvizsgálja gyermekvédelmi rendeletét a jogszabályi változások tükrében
2. Támogatja az ifjúság szabadidejének kulturált, hasznos eltöltését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, amely az ifjúság nevelését, művelését szolgálja

5.9 SPORTTEVÉKENYSÉG

Csurgó Város Önkormányzata kiemelten kezeli a sport ügyét. A településen sikeres kézilabda, labdarúgó és úszó klubok működnek. Támogatásukat, és a velük való együttműködést fontosnak tartja a város. Az elmúlt évek sportcélú fejlesztései (Sportcsarnok, Uszoda) is azt szolgálták, hogy a sport a gyerekektől kezdődően, a szabadidősporton át egészen a profi szintig biztosítva legyen.

Önkormányzat feladatai:

1. A profi, szabadidő és diáksport támogatása
2. Sportegyesületek szakmai és anyagi támogatása
3. Sportlétesítmények és azok környezetének felújítása lehetőségeink szerint
4. Civil kezdeményezések támogatása

5.10 EGYHÁZAK

Az önkormányzat az egyházakkal közösen fejlesztéseket valósít meg. Támogatja lehetőségeihez mérten az egyházak működését, az épületei felújítását, rendezvényeiket. Minél több közös program szervezése az egyházakkal (zarándoklatok, közös kirándulások).

5.11 FOGLALKOZTATÁST SEGÍTŐ CÉLOK ÉS FELDATOK

A Képviselő-testület az alábbi főbb célokat fogalmazza meg a következő időszakra:

1. Vállalkozások betelepítése Csurgóra, elsősorban az Ipari Parkba
2. Közlekedési lehetőségeink további fejlesztése

3. Zöld- és Barnamezős beruházások támogatása
4. Östermelői és mikrovállalkozói szegmens értékesítési feltételeinek fejlesztése: Csurgói kistermelői hálózat fejlesztése, borút létesítése, Mannavadász túraút létesítése
5. Csurgói Járási Hivatal Járási Foglalkoztatási osztályával folyamatos kapcsolattartás
6. Minta programok létrehozása, és hosszú távú működtetése
7. Sikeres közfoglalkoztatási programok lebonyolítása

5.12. INFRASTRUKTÚRA

A Képviselő-testület fontosnak tartja a közúthálózat, a járdák, a csatornahálózat, a ivóvízvezeték rendszer, a szennyvízcsatorna-rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, a telefon, az internet szolgáltatások megfelelő biztosítását, további fejlesztését.

Célként fogalmazódik meg a belterületi közlekedési úthálózat, gyalogutak, járdák felújítása kerékpárutak kialakítása, külterületi közlekedési úthálózat fejlesztése, elkerülő út, közlekedési csomópont kialakítása, intermodális csomópont kialakítása, inkubátorház kialakítása, energetikai korszerűsítések, közösségi közlekedési lehetőségek javítása a 6. pontban részletezettek szerint. Továbbra is figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására. A megnövekedett forgalom megkívánja, hogy minél inkább vigyázzunk városunk lakosságára, különösen a gyermekekre. Ezért nagyon fontos, hogy elsősorban a városközpontban, az iskolák környékén mielőbb minél figyelemfelhívóbb zebrák kerüljenek kialakításra. Minél több közterületet kell virágosítani, fásítani, hogy ezzel is növeljük a város zöldövezetét.

A település méretéhez, lakosságához viszonyítva jelentős számú önkormányzati tulajdonú lakás található a településen. A lakások többsége nagyon lelakott állapotban van, ugyanakkor jelentős igény mutatkozik a lakások iránt, és egyre több az olyan fiatal kérelme, mely a családi köteléktől való elválást tervezve, önálló életvitel kialakítása reményében nyújtanak be. Bér lakásaink többsége vegyes tulajdonú társasházban található. Ezek az ingatlanok a nyolcvanas éves közepe után épültek, fűtési korszerűsítésük, szigetelésük, időközben elhasználódott tetőszerkezetük kicserélése időszorúvá vált, mely munkálatok közös költségviseléssel oldhatók meg. A magántulajdonba került lakások tulajdonosai azonban nem rendelkeznek olyan tőkével, amelyből ezeket a beruházásokat fedezni tudnák, e miatt ezek a feladatok elvégzése évről-évre elmaradnak. A Képviselő-testület 2024-ben úgy döntött, hogy a lakásértékesítésből befolyó bevételekből lakásfelújítási alapot kell létrehozni, lehetőség szerint 10 millió forintos keretig feltölteni, és ebből az alaphoz lehetne finanszírozni a szükséges felújításokat.

5.13. TELEPÜLÉSTISZTASÁG, HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Kiemelt célok:

1. „Megelőzés” elvének tudatosítása, alkalmazása, a keletkezett hulladék mennyiségének csökkentése (hulladékhasznosítás)
2. Lakosság tájékoztatása, tudatformálása, környezeti nevelésének fokozása
3. Illegális hulladéklerakók kialakulásának megelőzése a jelenlegiek felszámolása

2023. július 1-től a hulladékgazdálkodás állami közfeladattá vált. A feladatot a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. látja el 35 évre szóló koncesszió keretében. A MOHU MOL Zrt. többnyire az eddig is a piacon működő cégekkel kötött szerződést. Az önkormányzatoknak továbbra is eleget kell tenniük az önkormányzati törvényben foglalt köztisztasági feladatok ellátása körében a közterületen elhagyott hulladék felszámolásával összefüggő kötelezettségnek.

5.14. TERMÉSZETVÉDELEM

A város az alábbi tevékenységeket látja el:

1. Ismertető, figyelmeztető és tiltó táblákat helyez ki
2. Az illegálisan lerakott szemetet folyamatosan gyűjti
3. Áttekinti a védelmet igénylő vagy védelem alá vonandó építészeti, természeti értékeket
4. Javaslatokat dolgoz ki a gondozatlan ingatlanok rendbetételére, az életveszélyessé vált ingatlanok felújítása, esetleges bontása érdekében

5.15. KÖZTEMETŐK

A köztemetők fenntartása az önkormányzatnak kötelező feladata. Jelenleg a köztemető üzemeltetését a Somogy Temetkezési Kft. végzi. A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

1. Az előző ciklusra szóló gazdasági program tartalmazta a Központi temető Nyugati irányú fejlesztését, kő vagy téglakerítés építése mellett, ez forráshiány miatt nem valósult meg, továbbra is célként kell tekinteni rá
2. Urnafalak bővítése – a gazdasági program folyamatban lévő pályázatok fejezete utal rá, hogy a Versenyképes Járások program keretén belül igényként lett benyújtva a központi temető urnafalának bővítése
3. Az zsidó temető felújítása

5.16. KÖZTERÜLET FENNTARTÁS

1. Az önkormányzati utjaink tisztántartását a tevékenység volumenétől függően saját erővel, illetve külső szolgáltatóval végezzük.
2. Fontosnak tartjuk a közterületek megfelelő színvonalú karbantartását.
3. Fokozott figyelmet kell fordítanunk a közterületek gondozására, tisztán tartására.
4. Továbbra is be kell kapcsolódnunk a más szervek által meghirdetett település - virágosítási programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
5. Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
6. Nagyobb figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
7. Látványelemekkel kell gazdagítani a közterületeket

5.17. VÍZRENDSZER, CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás és szennyvízelvezetési szolgáltatásokat. A csatornahálózat üzemeltetője a Dél-Zalai Víz- és Csatornamű Zrt.

Az elmúlt években megvalósult Csurgón az ivóvízminőség javítását szolgáló beruházás.

Az előző ciklusokban befejeződött a belterületi csapadékvíz-elvezető hálózat felújítása újabb szakaszokon. Ezáltal egyre nagyobb területen sikerült megújulnia hálózatnak. Ebben az időszakban - a szélsőséges időjárási viszonyok következményeként - várhatóan további területeken kell megoldani a csapadékvíz elvezetését. A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer karbantartását folyamatosan el kell végezni, a veszélyeztetett helyek felmérése után az elvezetés megoldására koncepciót kell készíteni. A gazdasági program folyamatban lévő pályázatok fejezete utal arra, hogy újabb két utcában valósulhat meg a csapadékvíz-elvezető rendszer korszerűsítése.

5.18. KÖZBIZTONSÁG, TŰZVÉDELEM

Az önkormányzat feladata a közbiztonsági és tűzvédelmi feladatok ellátásának támogatása, illetve színvonalának javítása.

Ennek érdekében:

1. Támogatást nyújt a Csurgói Önkéntes Tűzoltóságnak
2. Közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben
3. Figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést.
4. Rendszeresen ellenőrzi a települési tűzriadó alkalmával alkalmazandó sziréna működőképességét

Az önkormányzat feladata a közbiztonsági feladatok ellátásának támogatása, ennek érdekében Csurgó városában 2016. óta közterület-felügyelet működik, illetve az Önkormányzat a város közigazgatási területén közterületi térfigyelő rendszert működtet. Kamerák a város 17 pontján kerültek elhelyezésre, a jövőben további kamerák kihelyezése a cél a pénzügyi lehetőségek függvényében (pl. Szőlőhegy felé bekötő úton, illetve a város egyéb kiemelt részein).

A város közbiztonságának növelése érdekében 2019-ben együttműködési megállapodást kötöttünk a Nagyatádi Rendőrkapitánysággal a közterületi térfigyelő rendszer használatáról, amely együttműködést a jövőben is fent kívánjuk tartani.

6. TERVEZETT BERUHÁZÁSOK, FEJLESZTÉSEK

1) Infrastruktúra hálózat

a) Csurgói szállodafejlesztésének befejezése

A 2017-ben útnak indult szállodafejlesztési folyamat befejező fázisához érkezett. A kivitelezést több előre nem látható körülmény nehezítette, a 2019. évben explodált világjárvány, a pandémia okozta válság, az ukrán-orosz háború és az indukált infláció is oly mértékű változással járt, amely okán többször

volt szükségszerű a kivitelezési szerződés módosítása. A módosítások során a műszaki tartalom, a kivitel minőségének csökkenése nélkül, de a határidő folyamatos változása mellett, csak lassan valósult, valósul meg. A befejezéshez további források rendelkezésre bocsátására van szükség. Célunk a beruházás záros határidőn belüli befejezése, az ehhez szükséges forrás elérése. Eredménye egy a nem csak a járásban egyedülálló turisztikai szolgáltatói komplexum.

b) Belterületi közlekedési úthálózat

Csurgó város bel- és külterületi úthálózata felújításra szorul. Az útfelújítás az egyes városrészek, utcák közlekedési feltételeit javítja.

c) Gyalogút, járda

A városban több szakaszon megromlott a gyalogutak, járdák minősége, illetve van olyan városrész, ahol nem rendelkezik a település járdával, pedig szükség lenne rá. A minden évszakban biztonságos, a fogyatékkal élők és a kisgyermekes családok igényeit is kielégítő gyalogút megépítése nagyban járul hozzá a városlakók komfortérzetéhez, javítja a helyben maradáshoz. A Nagyváthy utcai járda építésének tovább folytatása.

d) Kerékpárút

Csurgó város kerékpárút fejlesztési programjának első üteme befejeződött. A város elhelyezkedése, vasúti összeköttetése kiváló lehetőséget kínál a jelenleg is meglévő kifejezetten népszerű, nemzetközi kerékpáros útvonalhoz történő csatlakoztatáshoz. Az Olaszországi Toblach városból induló, szinte teljesen Ausztrián áthaladó Szlovéniát is érintő kerékpárút végét jelenleg a Horvátországi Varasd jelenti. Ennek a mintegy 510 km-es kerékpárútnak a folytatását jelenthetné, hogy további. Magyarországot érintő szakasszal bővíthet. Már elkészült egy Molnári – Órtilos (Dráva-Mura összefolyása) szakasz. Órtilos célja, hogy a Gyékényesi üdülőkörzettel teremtsen kerékpáros kapcsolatot. Csurgó ehhez kíván csatlakozni egy Gyékényes – Csurgó közötti kerékpárút megépítésével, amelynek a Csurgói Történelmi Park jelenthetné az egyik végállomását.

e) Külterületi közlekedési úthálózat

A Csurgó-Öreg hegy külterületi településrészen jelentős az őstermelők, családi gazdálkodók forgalma. Az itt található úthálózat nem teszi lehetővé az időjárásbiztos közlekedést. Csurgó város célja, hogy a helyben lakó gazdálkodóknak javítsa a gazdálkodási körülményeit. Kiemelten foglalkozik a magyar borkultúra, a borturizmus helyi lehetőségeinek kiszélesítésével. A külterületi utak építésével elérhetővé válik a stabil, időjárásbiztos közlekedés, amely amelle, hogy a természet és az áruforgalom terén ad biztonságot élénkítő hatással lehet a turizmusra is.

A város keleti oldalán található izraelita temető megközelítését is javítani kell. A temető megközelítését biztosító út felújítása ezért elengedhetetlen.

A Csurgói Járásban található településekhez vezető utak, a belső úthálózat egyetlen elemét szeretnénk jelen tanulmányban kiemelni. A Gyékényest Gotalovóval összekötő, jelenleg kavicsos szilárd burkolattal történő ellátása a határ túloldalán lévő több település Kapronca, Krizevci, Kamarcsa, Prodavíz és Gyurgyevác polgárai számára tenné lehetővé rövidebb úton a gyorsabb megközelítését Csurgónak, amelynek gazdaságélénkítő hatását a turisztikai szolgáltatások terén azonnal éreznék a Csurgói Járás.

f) Elkerülő út

A város úthálózatát, a forgalomterhelés koncentrációját a települést átszelő Észak-Dél irányú 6801 számú főút határozza meg. Erre csatlakozik az óvárosban a 6808 számú közlekedési út Gyékényes irányába, illetve a 68127 számú Senta település felé. A legnagyobb forgalom a gyékényesi bányának köszönhetően a 6808 – 6801 számú út irányában Berzencén át Nagyatád és Barcs felé érezhető. Egy a várost Keletről elkerülő úttal a városközpont tehermentesíthető. Az elkerülő út megépítésével a belváros fejlesztése elindulhat abba az irányba, amelyet megfogalmazott magának a település: egészséges, fenntartható lesz a XXI. századi Csurgó.

g) Közlekedési csomópont kialakítása

Az óvárosban a Johanniták terén található 6801-6808-68127 közlekedési utak találkozásánál egy a forgalom gyorsabb és sokkal biztonságosabb átengedésére alkalmas körforgalom kialakítása indokolt lehet.

h) Intermodális csomópont kialakítása

A közösségi közlekedésben a XXI században más prioritásoknak kell megfelelni, mint a korábbi években. Kiemelt szerepet kapott a szolgáltatások színvonalának minél magasabb szintű biztosítása, az eljutási idők csökkentése, a különböző közlekedési ágak minél jobb összehangoltsága. Ennek megfelelően, ahol lehetőség nyílt rá intermodális közlekedési központokat hoztak létre. Csurgó megfelelő infrastrukturális alapokkal rendelkezik egy ilyen jellegű csomópont kialakítására. A vasútállomás szomszédságában található ingatlanok többsége a város tulajdonában van, de az idegen területek tulajdonosai is nyitottak az értékesítésre. Itt adott a lehetősége egy új autóbusz pályaudvar létrehozásának, megkönnyítve ezzel a csatlakozó vonatokra történő átszállást. A terület nagyságából adódóan helyet kaphat továbbá egy P+R parkoló is.

i) Inkubátorház kialakítása

A városközpontban található egykori Korona Szálló épületének rehabilitációja elengedhetetlen. A városképet nagymértékben meghatározó épület hasznosítása évtizedek óta megoldatlan megfelelő koncepció és hozzárendelhető forrás hiányában. A város elképzelése az, hogy az épület rehabilitáció során az épület külképezet változtatása nélkül olyan funkciókat lásson el, amely hiánypótló és egyben innovatív is Csurgó életében. Az épület elhelyezkedése, mérete és kialakítása lehetővé teszi egy Inkubátorház kialakítását. Az épület jelenlegi alagsorával a fiatal generációkat célozza a tervezett fejlesztés. Kialakításra kerülhet egy ifjúsági találkozóhely, amely otthont adhat ifjúsági kluboknak, ifjúsági kávéháznak, és egy retro mozi klubnak. A földszinten az őstermelők, egyéni vállalkozók, a mikro- és kisvállalkozások számára nyitott iroda és tanácsadói okos-központ kerülhet kialakításra. Így azok számára, akik nem rendelkeznek még otthonukban vagy a telephelyükön megfelelő infrastrukturális háttérrel adhatna lehetőséget a kulturált ügyfélfogadástól az ügyintézésig, a fizikális tértől az online térig a munkavégzésre. Az emeleti térben egy közösségi rendezvényhelyszín alakítható ki kiegészítve a szemben lévő Csokonai Községi Ház kínalta lehetőségeket az időszakos kiállítások szervezésétől, a legkülönbözőbb találkozók és konferenciák lebonyolításáig. Az így kialakításra kerülő helyszín – azon túlmenően, hogy szolgálja a helyben lakókat – alkalmas egy felnőttképzési program indítására is, amely elengedhetetlen a mesterséges intelligencia várható térnyerésének köszönhető munkaerőpiaci átalakulások miatt.

j) Csurgói galéria kialakítása

A város arculatának meghatározó eleme a Csokonai kultusz és ezen keresztül a kapcsolódás a művészetekhez. A képzőművészetek terén Raksányi Lajos festőművész alkotásainak egy jelentős része képezi a helytörténeti gyűjtemény állandó kiállítását, valamint Török Orsi festőművész teljes életműve is a város tulajdonába került tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halálát követően. A két művész alkotásainak jelentősége és mennyisége indokoltá teszik egy önálló Csurgói galéria kialakítását. Ez szorosan illeszkedik a városfejlesztés azon szegmensébe, amely a kulturális értékek hangsúlyozását, a kulturturizmus fellendítését tűzte ki célul. A galériának otthont a városközpontban található, néhai nagypolgári ingatlanok egyike szolgáltat. A galéria kialakítását a városközpontban található, néhai nagypolgári ingatlanok egyike szolgáltat.

k) Csurgói szabadtéri színpad – nyílt kulturális tér fejlesztése

A Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium területén került kialakításra egy a hagyományosan Csurgón megrendezésre kerülő Csokonai Diákszínház Fesztivál igényeit és a nyári táborok programkínálatát támogató bemutató tér. A kialakított színházi terület nézői tribünjének betonfelületeit – a kényelem, a kihasználási időszak bővítése és a többfunkciós felhasználás érdekében – célszerű modernizálni. A kihasználhatóság és a modern technológiák

csatlakoztathatóságának érdekében a kiszolgáló műszaki infrastruktúra is alkalmas a bővítésre. Az így megújított infrastruktúra illeszkedik a városfejlesztés kulturális szegmensének felemeléséhez.

l) Zis-tó fejlesztése

A város Alsóki városrészéhez a Jegyző utcán keresztül csatlakozó szabadidős zöldövezete számos lehetőséget tartogat. Tekintettel arra, hogy Csurgó turisztikai fejlesztése óriási léptékben haladt előre az elmúlt években, amelynek eredményeként a zárandók-, bakancsos-, kerékpáros-, sport- és wellness turizmus iránt érdeklődők igényei a jövőben magas minőségben és széles körben kerülnek kielégítésre. A komplex turisztikai attrakciók megvalósítása érdekében, hogy a zöldövezet, a természeti erőforrások és a horgászturizmust előnyben részesítők is megtalálják az érdeklődésüknek megfelelő szolgáltatásokat és programokat, remek lehetőség a Zis-tó és környéke fejlesztése. Itt egy szabadtéri kemping terület kialakítása a kempingezéshez szükséges infrastruktúra építésével, rendezvényter fejlesztése, valamint a tó környékének környezeti rehabilitációja tervezett.

m) Kardiofitness-, sport- és tanösvény kialakítása

Csurgó célul fogalmazta meg, hogy az egészség egyik vidéki bázisává kíván válni. A rendelkezésre álló egészségügyi infrastruktúra, az egészségfejlesztési iroda, mint önkormányzati fenntartású intézmények – kiegészülve a Csurgói Szív Egyesülettel – legfőbb kihívása az egészségtudatos életmóddal kapcsolatos társadalmi edukáció. Magyarországon vezető megbetegedések körét a kardiovaszkuláris rendszert érintő kórkepek jelezte elváltozások képezik. Szeretnénk kialakítani egy olyan speciális tanösvényt, amely az egészséges emberek, a sportolók és a megbetegedés különböző fázisaiban szenvedők körének is nyújt a keringési rendszerrel kapcsolatos általános ismereteket, illetve ad az egyes pontokon olyan speciális útmutatót és gyakorlati tanácsot, amely az egészséges állapot fenntartását, illetve a betegség okozta egészségromlás mértékének csökkentését, javítását célozza.

n) Rehabilitációs sétány kialakítása

Csurgó egészségfejlesztési programjának megvalósításában kiemelt figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség biztosítására. A rehabilitációs sétány megvalósításával egy többfunkciós promenád kerül kialakításra. Elsősorban a fogyatékkal élők számára ad az életvitellel kapcsolatos tanácsokat oly módon, hogy azzal az ép emberek is jobban megérthetik a fogyatékkal élők helyzetét így oldva fel a társadalmi befogadással kapcsolatos gátakat. Másodsorban a hirtelen egészségromlással bekövetkezett élethelyzethez nyújt egyénileg is elvégezhető gyakorlati szervi állapotjavító és életviteli tanácsokat.

o) Közparkok fejlesztése

A város szerencsés helyzetben van. Közterületeinek jellege, mértéke és állapota kedvező. A társadalmi elvárások folyamatosan átalakulnak. A XXI. században olyan új igények és technológiai lehetőségek jelennek meg, amelyre a városnak reagálnia kell, a fejlesztés elkerülhetetlen. A közparkok és a közterületek fejlesztése során részben a gyermekes családok igényeinek megfelelő pihenő és játszóterek, másrészt a kisállat tulajdonosok igényeinek megfelelő kutyasétányok és illemhelyek, illetve a fiatal korosztály fizikai szükségleteit kielégítő pihenő-, fitt- és okospontok kialakítása a cél.

p) Közösségi közlekedési lehetőségek javítása

A közösségi közlekedés lehetőségeinek javítását, a szolgáltatás színvonalának emelését, valamint a környezeti károk mérséklésének érdekében javasoljuk az ország keleti részében nagy sikerrel közlekedő kör IC vonatok példáját követve az ország dél-nyugati felében is bevezetni, a menetrendeket ekként átszervezni. A keleti országrészben a vonat Budapest-Keleti pályaudvar – Hatvan – Miskolc – Szerencs – Nyíregyháza – Debrecen – Püspökladány – Szolnok – Cegléd – Budapest-Nyugati pályaudvar, illetve fordított útvonalon közlekedik. A Dél-nyugati országrészben ez történhetne Budapest-Déli – Sárbogárd – Dombóvár – Kaposvár – Somogyuszob (Nagyatád) – Csurgó – Nagykanizsa – Balatonszentgyörgy (Keszthely, Marcali) – Fonyód – Balatonboglár – Siófok – Székesfehérvár – Budapest-Keleti pályaudvar,

illetve fordított útvonalon. Ezzel az átszervezéssel illeszkedik a térség közlekedési feltételeinek javításába és a turisztikai forgalom élénkítésébe is a személyszállítási szolgáltató.

2) Energetikai korszerűsítés

A XXI. század legkomolyabb feladata a települések átállítása a fenntartható módon történő működésre. Ennek számos részterülete közül a legnagyobb költséget igénylő energiaellátás biztosítása a fő kihívás. Csurgó kedvező kiindulási helyzetben van azzal, hogy nyitott a lehetősége a napenergia hasznosításának, amely mellett a geotermikus energia, a város alatt fellelhető hévizek jelenléte további jelentős lehetőséget biztosít.

a) Városi Intézmények energiaellátásának korszerűsítése

A város számos pontján, dekoncentrált módon helyezkednek el a város létesítményei, amelyek jellemzően hálózati villamosenergia és gáz felhasználásával biztosítják az üzemhez szükséges energiát. Ez költséges és hosszú távon ökológiailag sem elfogadható. A József Attila utcában fellelt és pillanatnyilag zárt állapotban lévő hévízkút a használati hő és a melegvíz szolgáltatás terén, a napenergia pedig a villamos energia igény biztosításával ad a zöld fordulatnak lehetőséget. Célunk a hévizek elvezetése és a potenciálisan bevonható épületek hőenergia igényének biztosítása. Ebbe a rendszerbe köthető első körben a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium, a Csokonai Községi Ház, a Városháza és az újonnan kialakítandó Inkubátorház is.

b) Csurgói Városháza és Járási Hivatal energetikai korszerűsítése

A Városháza földszintjén működik a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Csurgói Járási Hivatala. Az épület korszerűsítésével így két intézmény esetén kedvezőbb és korszerűbb üzem érhető el. Az energetikai korszerűsítés egyik eleme az energiaigény fedezésének forrása. Az épület kora és állapota indokoltá teszi a falazat utólagos szigetelését és a nyílászárók cseréjét.

c) Energiamező fejlesztés

A város birtokában lévő ingatlanok lehetővé teszik a napenergia hasznosítását oly módon, hogy az termőföld kivonásával, vagy terhelésével nem jár. Az önkormányzat tulajdonát képező épületek tetőzetén a saját energiaigény fedezésén túlmenően, lehetőség szerint annyi napelem telepítése tervezett, amely üzleti alapú energiatermelési lehetőséget nyithat.

3) IT fejlesztés

A digitalizáció kora magával hozta a folyamatos informatikai technológia fejlesztés kényszerét. A ma technológiai beruházása két három év alatt elavul, cserére kényszerül. Az önkormányzatok technológiai fejlesztése szűk korlátok közé szorított, évek óta nem történt előrelépés. A versenyképes működés, a valódi szolgáltatói hatósági munkavégzés érdekében elengedhetetlen az önkormányzatok informatikai fejlesztése.

a) Csurgói Városháza infokommunikációs rendszerfejlesztése

4) Allokáció

Csurgó több, mint egy vidéki kisváros. Mint járásközpont felelős a járásban található 17 további település működésének fenntartása, fejlesztése mellett. A működés feltételeinek javítása a helyben működő vállalkozások, vállalatok fejlesztési lehetőségein, bővülésükön keresztül lehetséges. Csurgó város megvizsgálta a területileg jellemző gazdaság szerkezetét és a teljesítményére jellemző adatokat. Ennek eredménye, hogy néhány termelő és feldolgozó közép vállalat mellett, szolgáltató kisvállalatok, vállalkozások és tömeges őstermelői és mikrovállalkozói jelenléttel számolhatunk.

a) Csurgói kistermelői hálózat fejlesztése

A kistermelői hálózat fejlesztése elengedhetetlen annak érdekében, hogy a jelenleg működő kistermelők megerősödjének, számosságuk bővüljön. Csurgó feladatát e téren a termelői kispiac kialakításával megkezdte, mintegy teret nyitva a termelő és a fogyasztó találkozásának. A jövőben cél a helyi termékek mind népszerűbbé tétele és nagyobb távolságról is vásárlóképes kereslet Csurgóra csábítása. Ennek érdekében havi egy alkalommal „középkori piac” kereskedelmi színteret hív életre. A tervezett Inkubátorház szolgáltatásain keresztül lehetőséget ad a távolabbi piacok elérésére, akár webshop kialakítására. Minden eszközzel igyekszik a helyben megtermelt alapanyagok helyben történő felhasználására ösztönözni ezzel is erősítve a rövid ellátási lánc kialakulását.

A későbbiekben a hálózat bővíthető a horvát termelők, a kaproncai termelői piac összekapcsolásával.

b) borút létesítése

A sajátos klímának köszönhetően Magyarország területének ez a szegmense a Praeilliricum flórávidék részét képezi. Csurgón az Öreg-hegy, vagy Őrtiloson a Szentmihály-hegy borkínálata egyedi jellemzőkkel, magas színvonalon képviseli a magyar borkultúrát. Csurgón borlovagrend is működik. A Csurgótól Őrtilosig elnyúló terület borászainak összefogásával célunk egy borút megvalósítása, amely a helyi bort, mint piaci árualap érvényesülését és a hozzá kapcsolódó borturizmus fejlesztését célozza.

Később a Dráva folyó túlsajátján fekvő bortermő területek összekapcsolásával egy borkörút létesíthető.

c) Mannavadász túraút létesítése

A Csurgói Járás kistermelőinek egyik jellemző mezőgazdasági alapterméke valamilyen gyümölcs, vagy valamilyen gyümölcs volt a múltban. Célunk a térség gyümölcstermesztési kultúráinak újraélesztése. Ennek is eszközévé válhat egy „Mannavadász túraútvonal” létesítése, amely a szezonálisan elérhető gyümölcsökre hangolva ad programlehetőséget a piaci termék mellett. Ezzel a korai eperterméstől azaz májustól a késői szelídgesztenye termésig, azaz októberig ad lehetőséget a gazdálkodóknak, hogy magukhoz vonzzák a potenciális fogyasztókat.

Később a hálózat bővíthető horvátországi termelők és települések bevonásával.

Csurgó, 2026. június 17.

**Ilia Csaba sk.
polgármester**